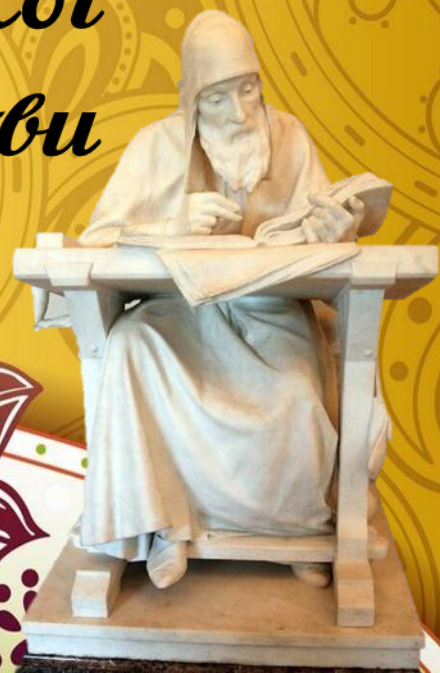

«Віки творялась українська мова»

- до Дня української
писемності та мови

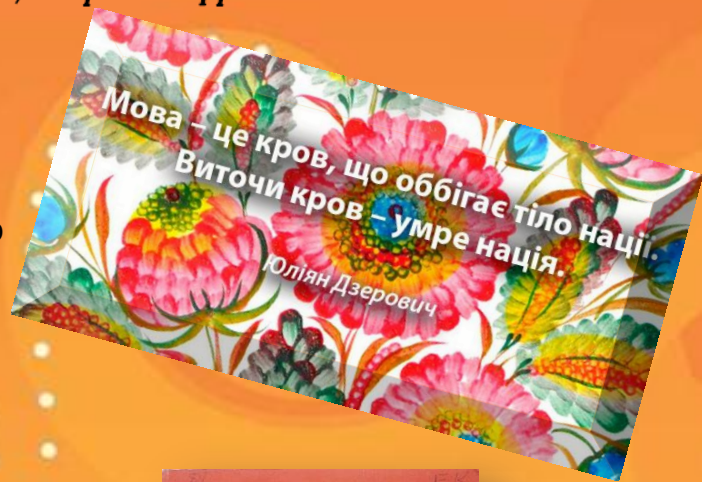
2022

Єфремов, С. Історія українського письменства / Сергій Єфремов. - Київ : Femina, 1995. - 685, [1] с.

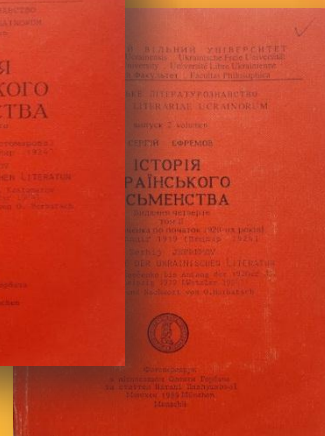
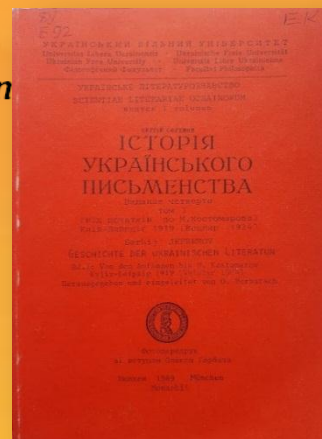

Ця книга охоплює український літературний процес від давнини до 20-х років XX століття. Науковий метод у ній позначений виразною індивідуальністю і точністю фахових характеристик. Застосувавши соціологічний принцип у прочитанні літературних явищ, С. Єфремов створив наукову номенклатуру українського письменства.

Єфремов, С. Історія українського письменства = *Geschichte der ukrainischen Literatur* / Сергій Єфремов. - Вид. 4-те. - Мюнхен : Monachii, 1989

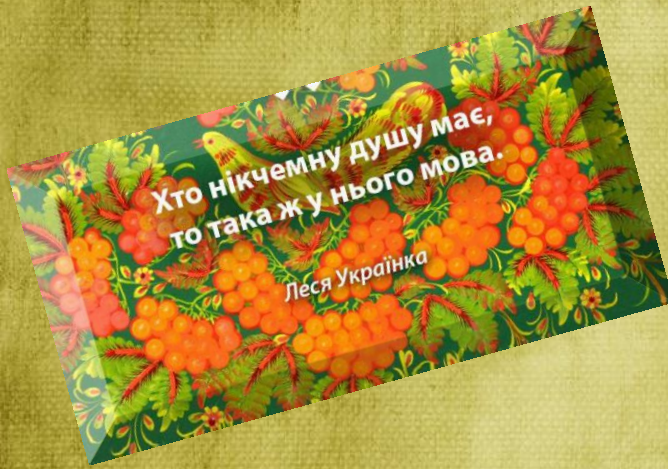
Т. 1 : [Від початків по М. Костомарова] = Von den Anfängen bis M. Kostomarov / вступ Олекси Горбача. - Фотопередрук. Історія українського письменства, вих. дані ориг.: Київ-Ляйпціг 1919 ; [Вецляр 1924] / Сергій Єфремов. – 1989. - 445, [3] с. - (Українське літературознавство ; вип. 1)

Т. 2 : [Від Шевченка по початок 1920-их років] = Von Ševčenko bis Anfang der 1920er J. / післямова Олекси Горбача. - Фотопередрук 1919 р. Історія українського письменства, вих. дані ориг.: Київ-Ляйпціг 1919 ; [Вецляр 1924] / Сергій Єфремов. - 1989. - 495 с. - (Українське літературознавство ; вип. 2)

У своїй праці автор виклав історію українського письменства від найдавніших часів до кінця XIX століття.

Зеров, М. Українське письменство / Микола Зеров. - Київ : Основи, 2003. - 1300 с.

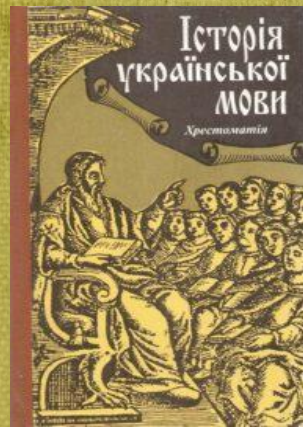

У виданні вперше зібрано більшу частину праць із літературознавства та історії нашого письменства, що вийшли з-під пера Миколи Зерова - видатного українського вченого, поета і перекладача, чий творчий доробок, за словами Євгена Сверстюка, залишиться монолітним і дорогоцінним уламком храму української культури.

Історія української мови : хрестоматія / упоряд.: С. Я. Єрмоленко, А. К. Мойсієнко. - Київ : Либідь, 1996. - 285, [2] с.

Перша спроба представити широкий спектр поглядів видатних учених на проблеми походження та розвитку нашої мови. Перевагу надано працям 20-30-х років.

Русанівський, В. М. Історія української літературної мови : підруч. для студентів гуманіт. спец. вищ. учб. закл. / В. М. Русанівський. - Київ : АртЕк, 2001. - 391 с.

Зі сторінок підручника ви дізнаєтесь, як старослов'янська мова, що нею починалася українсько-руська писемність, поступово перетворюється в староукраїнську. Висвітлюються тут і початки зародження нової української літературної мови, і боротьба за розширення її функціональних меж у ХХ ст.

Писемність Київської Русі і становлення української літератури : зб. наук. пр. / [відп. ред. В. І. Крекотень]. - Київ : Наук. думка, 1988. - 316, [3] с.

У збірнику досліджуються видатні пам'ятки літератури Київської Русі та їх функціонування на українських землях у XIV-XVIII ст., висвітлюється історико-літературне значення творів релігійної полеміки та історіографії, доля писемної спадщини давньоруської народності в процесі формування української літератури.

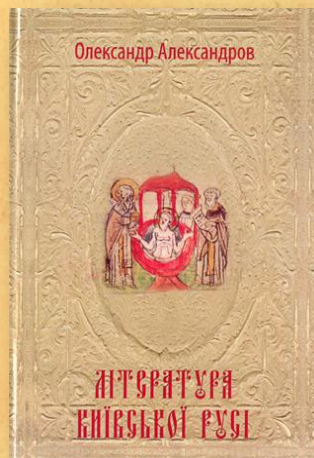

Огієнко, І. (митр. Іларіон). Історія української літературної мови : 120-річчю від дня народж. Івана Огієнка (митр. Іларіона) присвяч. / Іван Огієнко (митр. Іларіон) ; [упоряд., авт. іст.-біогр. нарису і прим. Микола Тимошик]. - Київ : Наша культура і наука, 2001. - 435, [2] с.

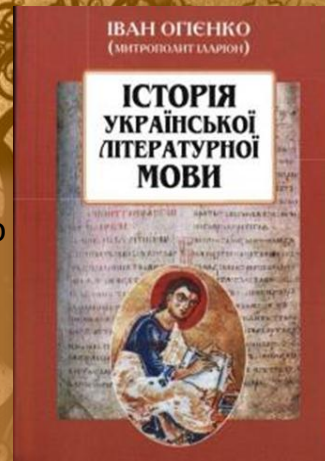
Александров, О. Література Київської Русі: між міфопоетикою і християнським символізмом / Олександр Александров. - Одеса : Астропринт, 2010. - 470 с.

У запропонованій читачам книзі розвивається думка про своєрідність літератури Київської Русі XI-XII ст., яка зумовлена тим, що вона виникла на перехресті двох епох вербальної творчості: міфопоетичної та канонічного християнського символізму у його візантійському варіанті.

Різностадіальністю розвитку вербальної творчості на Київських та грецьких землях пояснюються основні особливості писемних пам'яток раннього періоду.

В історичному розрізі, доступно і переконливо автор показав усьому світові той воістину тернистий шлях, яким пройшла українська мова в умовах століть заборон, утисків і обмежень, дослідив феномен незнищенності її, як "душі нації", "найціннішого скарбу" народу.

Мацько, Л. Українська наукова мова. Теорія і практика : навч. посіб. / Любов Мацько, Ганна Денискіна. - Тернопіль : Підруч. і посіб., 2011. - 270 с.

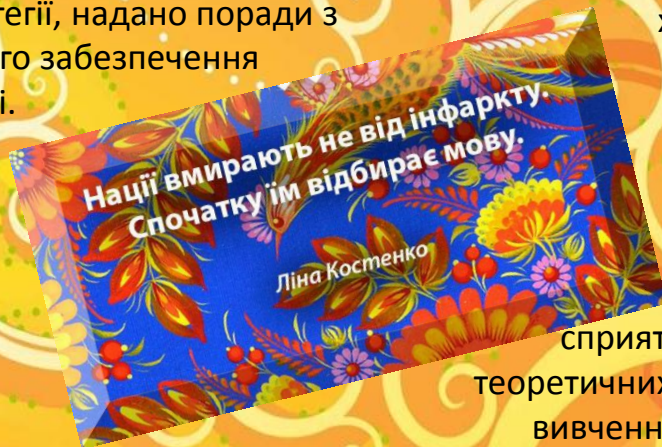

У виданні розкрито особливості наукового стилю мовлення сучасної української мови, описано систему основних і похідних жанрів наукових текстів, висвітлено мовні тактики і стратегії, надано поради з інформаційного забезпечення наукової праці.

Мацько, В. Українська мова : навч. посіб. / Віталій Мацько. - Львів : Новий світ-2000, 2010. - 264 с.

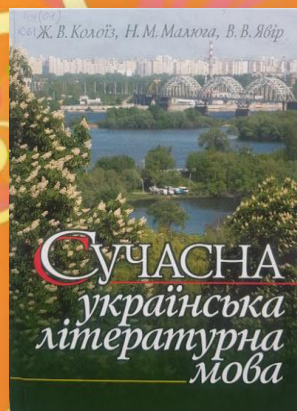

У навчальному посібнику подається теоретична інформація лінгвістичного, літературознавчого й культурологічного змісту в поєднанні з практичними завданнями, тестами, зразками художнього мовлення.

У навчальному посібнику особливу увагу приділено міжкультурним розбіжностям, що відображаються в різних мовних картинах світу.

Мета цієї книги - сприяти кращому засвоєнню теоретичних знань, поглибленому вивченню сучасної української літературної мови, виробленню і вдосконаленню практичних навичок мовного аналізу.

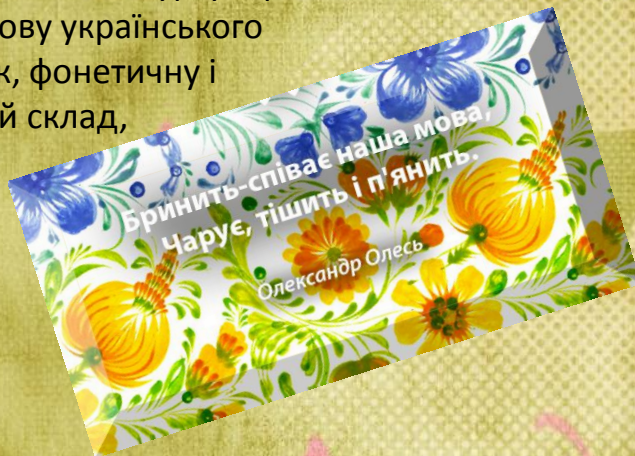
Манакін, В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / В. М. Манакін. - Київ : Академія, 2012. - 284 с. - (Альма-матер)

Колоїз, Ж. В. Сучасна українська літературна мова / Ж. В. Колоїз, Н. М. Малюга, В. В. Явір. - Київ : Знання, 2008. - 356 с.

Шкурятяна, Н. Г. Сучасна українська літературна мова : модул. курс : навч. посіб / Н. Г. Шкурятяна, С. В. Шевчук. - Київ : Вища шк., 2007. - 822, [1] с.

Викладено всі основні теоретичні питання курсу: про українську мову як національну мову українського народу та її походження і розвиток, фонетичну і фонологічну системи, словниковий склад, граматичну будову й словотвір.

Бацевич, Ф. Духовна синергетика рідної мови : Лінгвофілософські нариси : монографія / Флорій Бацевич. - Київ : Академія, 2009. - 190 с. - (Монограф)

Монографію присвячено лінгвофілософським проблемам, які стосуються феномену рідної мови. У ній досліджено історію розуміння людської мови як глибинно-символічного, духовного, синергетичного, явища, нерозривно пов'язаного з Вічними Божественними Логосами і пізнавальною діяльністю людини.

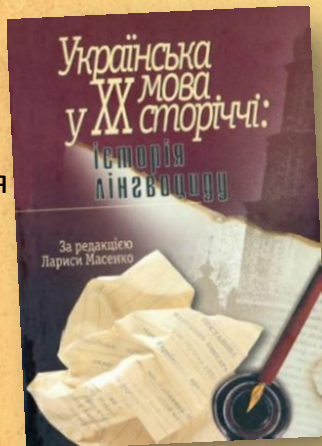

Сучасна українська мова : підруч. для студентів гуманіт. спец. вищ. навч. закл. / за ред. О. Д. Пономарева. - Вид. 4-те. - Київ : Либідь, 2008. - 486, [1] с.

Викладено всі основні теоретичні питання курсу: про українську мову як національну мову українського народу та її походження і розвиток, фонетичну і фонологічну системи, словниковий склад, граматичну будову й словотвір. Розглянуто також питання графіки й орфографії та пунктуації.

Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду : док. і матеріали / за ред. Лариси Масенко. - 2-ге вид., допов. - Київ : Києво-Могилян. акад., 2006. - 399 с.

У збірнику вміщено документи і матеріали, що стосуються мовної політики на теренах України. Вони проливають світло на підступне втручання у внутрішній розвиток української мови, спрямоване на знищення як незалежного мовного утворення. На базі корпусу документів і матеріалів укладено реєстр репресованої лексики.

Мова як система : навч. посіб. / [В. А. Глущенко та ін.]. - Київ : Центр учб. л-ри, 2011. - 131 с.

У навчальному посібнику розглянуто питання системної організації мови на всіх рівнях, що передбачено Програмою курсу "Вступ до мовознавства".

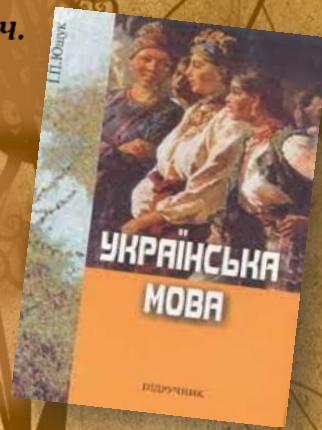
Глібчук, Н. М. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум : навч. посіб. / Н. М. Глібчук, У. Б. Добосевич. - Київ : Знання, 2009. - 486 с.

У посібнику наведено завдання і вправи, систематизовані відповідно до програми курсу морфології сучасної української літературної мови для філологічних факультетів вищих навчальних закладів.

Ющук, І. П. Українська мова : підруч. для студентів філол. спец. вищ. навч. закл. / І. П. Ющук. - Київ : Либідь, 2004. - 639 с.

Підручник містить відомості про походження, розвиток і структуру сучасної української мови як цілісної функціональної системи. Розглянуто її усну (звучання) і писемну (правопис) форми.

Півторак, Г. Українці: звідки ми і наша мова : дослідж., факти, док. / Григорій Півторак. - Київ : Віпол, 2014. - 279 с.

У книжці на основі найновіших досягнень історичних та філологічних наук популярно розказано про найдавніших мешканців на території сучасної України, про походження слов'ян і витоки українського етносу, висвітлено походження назви Україна.

Білецький, А. О. Про мову і мовознавство : навч. посіб. / А. О. Білецький. - Київ : АртЕк, 1997. - 222 с.

У пропонованому посібнику викладено основне коло проблем загального мовознавства: мова як знакова система і її відмінність від інших знакових систем, походження людської мови, її будова й особливості функціонування, взаємозв'язок мови й мислення, мови й суспільства, мови й культури, класифікація мов, система письма тощо.

Манакін, В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / В. М. Манакін. - Київ : Академія, 2012. - 284 с. - (Альма-матер)

У навчальному посібнику особливу увагу приділено міжкультурним розбіжностям, що відображаються в різних мовних картинах світу.

Возняк, Т. Філософія мови / Тарас Возняк. - Львів : Незалеж. культуролог. журн. "І", 2009. - 176, [2] с.

Ця книга пропонує одне з можливих бачень такого необхідного явища, як мова. Автор спробував показати і безневинність, і небезпечність мови, і глибину її впливу на кожного з нас персонально, і її абсолютну необхідність при творенні такої політично конструкції, як політична нація та держава

Стахів, М. О. Український комунікативний етикет : навч.-метод. посіб. / Марія Стахів. - Київ : Знання, 2008. - 245 с.

У навчально-методичному посібнику розглянуто найактуальніші питання комунікативного етикету. Коли і як привітатися, попрощатися? До кого і в якій формі звернутися, що і кому побажати? Які невербальні засоби використати у спілкуванні?

Ткаченко, О. Б. Українська мова і мовне життя світу / Орест Ткаченко. - Київ : Спалах, 2004. - 271 с.

Працю присвячено розвитку й сучасному стану української мови в усіх труднощах її становлення, що дістають всебічне висвітлення (географічне, історичне, соціолінгвістичне, культурологічне тощо) в зіставленні з відповідними ситуаціями інших мов світу.

Венжинович, Н. Ф. Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. / Н. Ф. Венжинович. - 3-тє вид., випр. і допов. - Київ : Знання, 2008. - 303 с. - (Вища освіта ХХІ століття)

У посібнику подано найновіші концепції сучасних мовознавців у галузі фонетики, лексикології та фразеології, морфології, словотвору та синтаксису простого та складного речень.

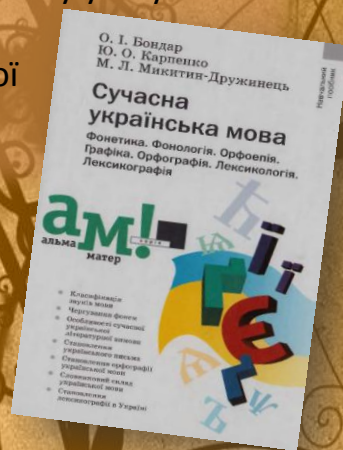
Перевагою навчального посібника є системний виклад теоретичного матеріалу, для закріплення якого розроблено завдання різноманітного характеру, що сприяють узагальненню і систематизації набутих знань, глибшому розумінню внутрішніх закономірностей мови, творчому розвитку мовної особистості учня.

Бас-Кононенко, О. В. Українська мова. Теорія, завдання, тести : навч. посіб. / О. В. Бас-Кононенко, Л. П. Гнатюк. - Київ : Знання, 2009. - 405 с.

Бондар, О. І. Сучасна українська мова. Фонетика. Фонологія. Орфоєпія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія : навч. посіб. / О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. - Київ : Академія, 2006. - 367 с. - (Альма-матер)

У навчальному посібнику систематизовано розглянуто фонетику, фонологію, орфоєпію, графіку, орфографію, лексикологію і лексикографію як розділи сучасної української мови. Особливу увагу приділено нормам української літературної вимови і проблемам правопису.

Український глотогенез : матеріали Міжнар. наук. конф. / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка ; [відп. ред. В. М. Мойсієнко]. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. - 249 с.

У книзі вміщено матеріали Міжнародної наукової конференції "Походження й розвиток української мови та її говорів" (Житомир, 2015). Доповіді учасників конференції висвітлюють проблему походження української мови та її говорів, а також методологічні аспекти глотогенезу.

Ковалик, І. Питання українського і слов'янського мовознавства : вибр. пр. Ч. 2 / Іван Ковалик. – Львів ; Івано-Франківськ : ЛНУ ім. І. Франка, 2008. - 494, [1] с.

Книга містить дослідження І. І. Ковалика у галузі граматики, фонетики, фонології, лексикології і лексикографії, лінгвостилістики, діалектології та історії української мови.

Муromцева, О. З історії української літературної мови : вибр. пр. / Ольга Муromцева. – Харків : Сучас. друк, 2008. - 228 с.

До збірника увійшли праці, присвячені історії української літературної мови як історії еволюції стилів. Спостереження ґрунтуються на зразках ідіостилю окремих письменників (А. Свидницького, І. Франка, І. Нечуя-Левицького, Ю. Федьковича, Панаса Мирного та ін.).

Олійник, О. Українська мова і література : навч. посіб. / Ольга Олійник, Григорій Гребницький. - Київ : Кондор, 2006. - 304 с.

Кожне питання посібника розглядається через призму загальноосвітньої і практичної значимості у процесі формування тих чи інших мовних понять, вироблення відповідних умінь і навичок.

Гримич, М. Українська мова щодня : навч. посіб. / Гримич Марина, Непийвода Наталія, Різун Володимир. - Київ : Заповіт, 1998. - 157, [2] с.

Це - перший ілюстрований навчальний посібник з української мови для іноземців, написаний за новими зарубіжними і вітчизняними комунікативними методиками.

У систематичній послідовності визначаються всі одиниці морфемної та словотвірної підсистем літературної мови з їх одночасною всебічною характеристикою, розкриваються базові поняття цих підсистем, встановлюються принципи та процедура морфемного і словотвірного аналізу слова у синхронії.

Вакарюк, Л. О. Українська мова. Морфеміка і словотвір : навч. посіб. / Л. О. Вакарюк, С. Є. Панцьо. - Тернопіль : Навч. кн. - Богдан, 2004. - 183 с.

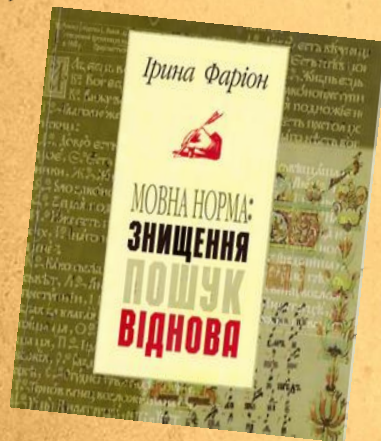
Український правопис: нова редакція : навч. посіб. / [кол. авт.: С. Шевчук та ін]. : за ред. С. Шевчука. - Київ : Алерта, 2020. - 118 с.

У посібнику зібрані лише зміни та доповнення, які подає нова редакція Українського правопису 2019 року.

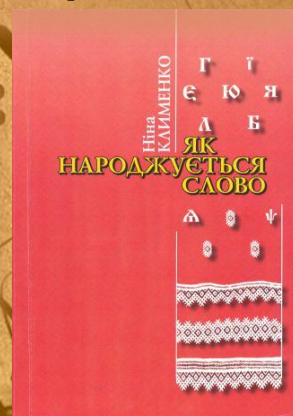
Фаріон, І. Мовна норма: знищення, пошук, віднова (культура мовлення публічних людей) : монографія / Ірина Фаріон. - Вид. 3-тє, допов. - Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. - 331 с.

У монографії розкрито еволюцію основних мовних норм. З'ясовано позамовні причини спотворення української мовної норми впродовж ХХ ст. Задля кращого сприйняття матеріалу в праці запропоновано афористичні думки про мовну норму, веселі бувальщини, філогічні анекдоти.

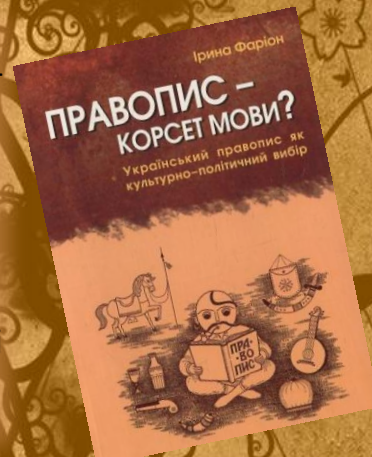
Клименко, Н. Як народжується слово / Ніна Клименко. - 2-ге вид., допов. і перероб. - Київ : Академперіодика, 2017. - 249, [3] с.

У книжці доступно і цікаво розказано про словотворення в сучасній українській мові, зокрема про роль префіксів і суфіксів у творенні нових слів і оновленні старих, подано словотворчі моделі.

Досліджено одну зі злободенних проблем сучасного мовознавства - ортографічну. Правописне життя мови висвітлено у лінгвістичному, історичному і політичному аспектах. Розкрито знакове культурно-політичне навантаження правописних норм і вагому роль у цьому позамовних чинників.

Фаріон, І. Правопис - корсет мови? Український правопис як культурно-політичний вибір / Ірина Фаріон. - Львів : Свічадо, 2004. - 115, [2] с.

Карпалюк, В. С. Українська мова. Лексикологія. Фразеологія. Словотвір : навч.-метод. посіб. / В. С. Карпалюк, П. С. Каньоса, Н. В. Карпалюк. – Вид. 2-ге. - Кам'янець-Подільський : ПП Мошак М. І., 2010. - 235 с.

Посібник є навчально-методичним комплексом, у якому вміщено науково-теоретичний і навчально-практичний матеріал з лексикології, фразеології і словотвору.

Кацавець, Р. Золоте джерельце: висловлювання про слово, мову, красномовство : навч. посіб. / Руслан Кацавець. - 4-те вид., перероб. і допов. - Київ : Центр учб. л-ри, 2009. - 111 с.

Мета видання - у стислих добірних висловлюваннях українських і зарубіжних письменників, мовознавців показати любов і шану до рідної мови; проілюструвати величність української мови, як мови мудрого і гордого народу; зважити на значимість державної мови.

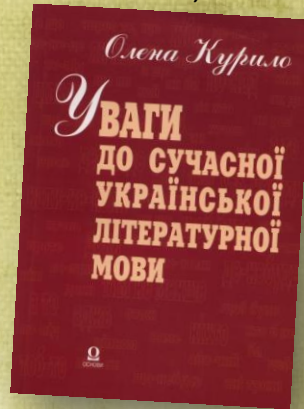

Посібник "Говорімо українською" — добрий помічник для самостійного інтенсивного вивчення української мови. Він складається з 30 уроків, які містять фонетико-орфоепічний розділ, елементарну граматику сучасної української літературної мови, завдання, що сприяють поповненню словникового запасу.

Говорімо українською! : посібник / [кол. авт.: Л. Ф. Верхулевська та ін.]. - Київ : Нац. авіац. ун-т, 2010. - 238 с.

Курило, О. Уваги до сучасної української літературної мови / Олена Курило. - 2-ге вид. - Київ : Основи, 2008. - 303 с.

Книжка видатного українського мовознавця Олени Курило - найкращий підручник зі стилістики української мови, неоціненний мовний поради́ник; книжка, яка кожного навчить дотримуватись не тільки граматики, а й духу української мови.

Від звука до тексту: аналіз мовних одиниць різних рівнів : навч. посіб. / [Т. П. Беценко та ін.]; за ред. А. А. Силки. - Вид. 2-ге, випр. і допов. - Суми : Унів. кн., 2013. - 347 с.

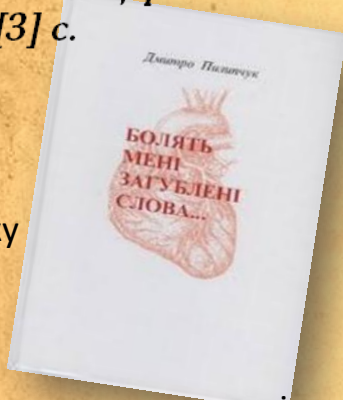
Сабадош, І. Українська лексика в просторі і часі : зб. пр. / Іван Сабадош. - Ужгород : Ужгород. нац. ун-т, 2015. - 687 с.

У книзі зібрано праці автора, в яких досліджуються важливі питання української лексики з погляду її територіального варіювання, історії, джерел поповнення, походження. Аналіз українського лексичного матеріалу здійснюється на великому фактичному матеріалі, записаному в живих українських говорах, узятому з писемних пам'яток, опублікованих і рукописних, зі словників різних типів та інших джерел.

Посібник присвячений різним видам лінгвістичного аналізу мовних одиниць усіх рівнів. Наводяться зразки відповідного розбору, пропонується мінімум теоретичних відомостей, необхідних для успішного проведення мовного аналізу.

Пилипчук, Д. Болять мені загублені слова... : Мій додаток до першого тому Словника української мови у двадцяти томах / Дмитро Пилипчук. – Вид. 2-ге, допов. - Біла Церква : Білоцерків. кн. ф-ка, 2013. - 853, [3] с.

Книга містить ґрунтовний аналіз проблеми авторських ілюстрацій в новому двадцятитомовому академічному тлумачному Словнику української мови, видання якого розпочато 2010 р. Автор пропонує лексикографам понад вісім тисяч авторських ілюстрацій до п'яти з половиною тисяч слів. Для ілюстрування використано твори багатьох десятків авторів - від Григорія Сковороди до Євгена Пашковського. Крім того, автор подає переліки багатьох тисяч слів, "загублених" у поважних українських словниках останнього сорокаріччя.

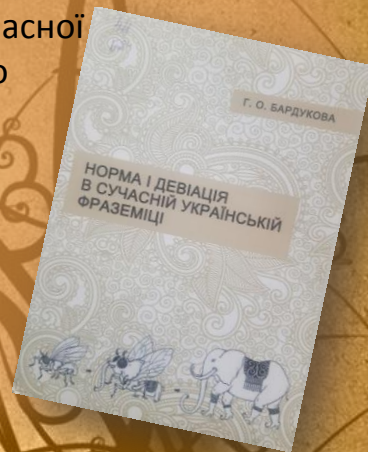

Кочан, І. М. Українська наукова лексика. Міжнародні компоненти в термінології : навч. посіб. / І. М. Кочан. - Київ : Знання, 2013. - 294 с.

У посібнику детально розглянуто специфіку міжнародних компонентів у науковій термінології сучасної української мови. Порушено дискусійні проблеми оновлення українського фахового лексикону.

Бардукова, Г. О. Норма і девіація в сучасній українській фраземіці : монографія / Ганна Олександрівна Бардукова. - Київ : Аграр Медіа Груп, 2016. - 251, [1] с.

Монографію присвячено вивченню інноваційних процесів у внормованому та кодифікованому корпусі фразем різних типів у сучасній українській мові. Визначено шляхи оновлення сучасної української фраземіки. Виявлено джерела формування фразеоінновацій, абсолютних і часткових (девіацій від наявних зразків), встановлено їхні типи. З'ясовано роль нових фразеологізмів у розширенні когнітивного простору сучасної української мови.

*Підготувала
завідувач відділу
обслуговування
Сніжана Колодюк
Кількість джерел: 48*

